

Na podlagi prvega odstavka 108. člena Zakona o javnih uslužbencih (Uradni list RS št. 63/07-uradno prečiščeno besedilo, 65/08, 69/2008-ZTFI-A in 69/2008-ZZavar-E) izdaja ministrica za javno upravo

PRAVILNIK

o trajanju pripravništva, načinu, poteku in programu usposabljanja pripravnikov

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen (vsebina pravilnika)

Ta pravilnik ureja trajanje pripravništva, način, potek in program usposabljanja pripravnikov v organih državne uprave in v upravah lokalnih skupnosti.

2. člen (pripravnik)

(1) Pripravnik po tej uredbi je oseba, ki nima ustreznih delovnih izkušenj v skladu z zakonom in prvič sklene pogodbo o zaposlitvi, ustrezno stopnji njene strokovne izobrazbe, z namenom, da se usposobi za opravljanje dela.

(2) Za pripravnika po tej uredbi se šteje tudi oseba, ki sklene delovno razmerje in se usposablja za opravljanje dela, če je bila predhodno že zaposlena in še ni končala pripravniške dobe oziroma si ni pridobila dovolj ustreznih delovnih izkušenj za zasedbo delovnega mesta, ustreznega njeni izobrazbi.

II. TRAJANJE PRIPRAVNIŠTVA

3. člen (trajanje pripravništva za uradniško delovno mesto)

(1) Pripravniška doba za zasedbo uradniškega delovnega mesta, ki se opravlja v nazivu, za katerega je predpisana univerzitetna ali visoka strokovna izobrazba, traja 10 mesecev, za druga uradniška delovna mesta pa 8 mesecev.

(2) Pripravniška doba se konča s potekom roka iz prejšnjega odstavka.

4. člen (trajanje pripravništva za strokovno-tehnično delovno mesto)

Pripravniška doba traja za strokovno-tehnična delovna mesta, za katera se zahteva univerzitetna ali visoka strokovna izobrazba, 8 mesecev, za strokovno-tehnična delovna mesta, za katera se zahteva višja strokovna in srednja strokovna ter srednja splošna izobrazba, 6 mesecev, za strokovno-tehnična delovna mesta, za katera se zahteva srednja poklicna izobrazba, pa 4 mesece.

5. člen (skrajšanje pripravniške dobe)

(1) Predstojnik lahko na predlog mentorja odloči o skrajšanju pripravniške dobe. Odločitev je mogoče sprejeti po preteku polovice predpisane pripravniške dobe. Pripravniška doba se lahko skrajša največ za eno tretjino.

(2) Predlog mentorja za skrajšanje pripravniške dobe mora biti obrazložen ter mora vsebovati spremembo časovne razporeditve neizvedenega dela pripravniškega usposabljanja in časovni obseg skrajšanja.

6. člen (podaljšanje pripravništva)

Če je pripravnik med pripravniško dobo opravičeno neprekinjeno odsoten več kot en mesec, se mu pripravništvo za čas odsotnosti ustrezno podaljša.

7. člen

(volonterski pripravnik)

Volonterski pripravnik je oseba, ki sklene pogodbo o opravljanju volonterskega pripravništva v državnem organu ali samoupravni lokalni skupnosti, kot jo ureja zakon, ki ureja delovna razmerja, brez sklenitve delovnega razmerja.

III. NAČIN, POTEK IN PROGRAM USPOSABLJANJA PRIPRAVNIKOV

8. člen (individualni program pripravnika)

(1) Pripravnikov mentor pripravniku določi individualni program, ki je sestavljen iz splošnega in posebnega dela.

9. člen (splošni del programa)

(1) Osnova za določitev splošnega dela programa so vsebine iz prvega odstavka 89. člena zakona, ki ureja javne uslužbence.

(2) Za splošni del programa se pripravnik usposablja v okviru organa, kjer opravlja pripravništvo. Znanje s področij, ki jih zajema splošni del programa, pridobi tudi s študijem predpisov in literature ob pomoči mentorja.

(3) Če je bil pripravnik izbran na javnem natečaju, ga lahko predstojnik v okviru splošnega dela programa napoti na obvezno usposabljanje po 89. členu zakona, ki ureja javne uslužbence.

10. člen (posebni del programa)

(1) Posebni del programa se nanaša na organizacijo, pristojnosti, delo in naloge organa, v katerem se pripravnik usposablja.

(2) V posebnem delu pripravnikovega programa se določijo notranje organizacijske enote ter čas usposabljanja, ko pripravnik pridobiva potrebno znanje, spretnosti in navade, potrebne za samostojno opravljanje dela, za katerega se usposablja, ter osebe, odgovorne za spremljanje dela pripravnika.

(3) Skupna doba usposabljanja po posebnem programu traja polovico celotne pripravniške dobe.

11. člen

(vsebina individualnega programa pripravnikovega usposabljanja)

(1) Individualni program pripravnikovega usposabljanja vsebuje:

1. ime in priimek mentorja, njegov položaj oziroma delovno mesto ter notranjo organizacijsko enoto, v kateri se pripravnik usposablja za samostojno delo na posameznem področju;
2. ime in priimek pripravnika, vrsto izobrazbe in trajanje pripravništva;
3. cilje pripravnikovega usposabljanja;
4. dela in naloge, s katerimi se bo pripravnik usposabljal, z navedbo imena in priimka osebe, odgovorne za spremljanje dela pripravnika na posameznem področju;
5. časovno razporeditev usposabljanja;
6. čas, določen za individualni študij predpisov s posameznega področja;
7. čas za udeležbo na usposabljanju in
8. morebitne druge obveznosti pripravnika.

12. člen

(način pripravnikovega dela)

(1) Pripravnik se usposablja po splošnem in posebnem programu tako, da:

1. opravlja posamezne naloge pod vodstvom mentorja oziroma osebe, odgovorne za spremljanje dela pripravnika, ter preučuje literaturo, predpise in gradiva, ki so osnova za opravljanje teh nalog;
2. sodeluje pri pripravi gradiv, analiz, mnenj in drugih dokumentov s področja, za katerega se po programu usposablja;
3. pod vodstvom mentorja oziroma osebe, odgovorne za spremljanje dela pripravnika, pripravlja osnutke splošnih oziroma posamičnih upravnih aktov;
4. prisostvuje sestankom delovnih oziroma projektnih skupin ter drugih oblik skupinskega dela organa;
5. se udeležuje usposabljanja in izpopolnjevanja, na katera ga napoti odgovorna oseba organa na predlog mentorja.

(2) Poleg usposabljanja iz prejšnjega odstavka pripravnik vodi redno evidenco o svojem usposabljanju in delu, ki je podlaga za poročilo o usposabljanju in delu, in mora biti razdeljena po posameznih vsebinah splošnega in posebnega dela usposabljanja.

13. člen

(zaključna naloga)

Pred zaključkom pripravništva pripravi pripravnik zaključno nalogo. Komisija, ki jo imenuje predstojnik, pripravi pisno mnenje o zaključni nalogi in pisno oceno pripravnikovega dela, kjer ugotovi, ali je pripravnik uspešno zaključil pripravništvo.

14. člen
(mentor)

(1) Mentorja, ki je uslužbenec organa, v katerem se pripravnik usposablja, imenuje predstojnik organa. Zaradi lažje organizacije pripravnikovega dela, lahko predstojnik imenuje tudi somentorja.

(2) Mentor mora imeti enako ali višjo stopnjo strokovne izobrazbe kot pripravnik. Če v organu ni uslužbenca z ustrežno stopnjo izobrazbe, ima lahko izjemoma mentor nižjo stopnjo izobrazbe od pripravnika.

(3) Če je mentor odsoten z dela več kot pet delovnih dni skupaj, ga nadomešča somentor oziroma vodja notranje organizacijske enote, v kateri se pripravnik usposablja.

15. člen
(naloge mentorja)

(1) Mentor skrbi za pravilno in celovito izvedbo individualnega pripravnikovega programa in je dolžan predstojnika opozoriti v primeru bistvenih odstopanj od predvidenega izvajanja individualnega programa pripravnika.

(2) Mentor opravlja tudi druge naloge v zvezi z mentorstvom, še zlasti:

1. določi individualni program pripravnikovega usposabljanja;
2. pisno seznaniti s programom pripravnika in osebe, odgovorne za spremljanje dela pripravnika;
3. seznaniti pripravnika s predpisi, ki urejajo pripravništvo;
4. sodeluje z osebami, odgovornimi za spremljanje dela pripravnika, in skupaj z njimi določa vrsto in obseg posameznih pripravnikovih nalog;
5. spremlja delo pripravnika in ocenjuje uspešnost opravljenih nalog;
6. najmanj enkrat mesečno obravnava izvajanje pripravnikovega programa in odloča o vprašanih v zvezi z izvajanjem programa;
7. je enkrat ali večkrat v skupnem trajanju najmanj štirih ur tedensko na razpolago pripravniku za konzultacijo;
8. za pripravnika, ki se mu pripravniška doba skrajša, predlaga spremenjen program v skrajšanem obsegu;
9. pripravi predlog pisne ocene pripravnikovega dela in jo predloži komisiji;
10. pripravi poročilo o izvedbi usposabljanja pripravnika, ki je del pisne ocene pripravnikovega dela.

(3) V poročilu o izvedbi usposabljanja pripravnika mentor oceni:

1. obseg opravljenega dela glede na individualni program pripravnikovega usposabljanja;
2. kakovost opravljenega dela glede na sposobnost za hitro in pravilno določitev delovnega problema, izbranih metod in tehnik dela, uporabe teoretičnega znanja pri izvedbi naloge in pravilnost rešitve;
3. delovne lastnosti pripravnika (zanesljivost, vestnost, učinkovitost, samoiniciativnost, sposobnost za skupinsko delo in podobno);
4. na katerem ožjem delovnem področju organa je bil pripravnik najuspešnejši in za katero delovno področje je pokazal največ zanimanja.

16. člen
(obveznosti pripravnika)

(1) Pripravnik mora v celoti izvesti naloge v skladu s programom pripravništva ter navodili predstojnika, mentorja in osebe, odgovorne za spremljanje dela pripravnika na posameznem delovnem področju.

(2) Pripravnik mora pred zaključkom pripravništva izdelati poročilo o delu. Pripravnik vodi evidenco opravljenega dela, ki je podlaga za izdelavo poročila o delu. Pri vsaki izmed določenih nalog opredeli delovni problem, navede izbrane in uporabljene metode in tehnike dela z obrazložitvijo izbora ter opiše pripombe in predloge k organizaciji in k vsebini dela.

(3) Poleg obveznosti iz prejšnjega odstavka mora pripravnik:

1. nemudoma javiti mentorju vsako okoliščino, ki vpliva ali bi lahko vplivala na izvedbo pripravnikovega programa;
2. po navodilu predstojnika ali mentorja izvesti tudi naloge, ki niso določene s pripravnikovim individualnim programom.

17. člen
(dokumentacija)

(1) Dokumentacija pripravnikovega usposabljanja vsebuje:

1. individualni program pripravnikovega usposabljanja;
2. pripravnikovo poročilo o delu;
3. zaključno nalogo s pisnim mnenjem komisije;
4. mentorjevo poročilo o izvedbi usposabljanja pripravnika;
5. obrazložen predlog mentorja in predstojnikova odločitev o morebitnem skrajšanju pripravništva.

IV. PREHODNA IN KONČNI DOLOČBI

18. člen
(prehodna določba)

Pripravniki, ki so začeli pripravništvo pred začetkom uporabe tega pravilnika, nadaljujejo pripravniško usposabljanje v skladu tem predpisom.

19. člen

(razveljavitvena določba)

Z dnem, ko začne veljati ta pravilnik, preneha veljati Pravilnik o usposabljanju pripravnikov za opravo strokovnega izpita za imenovanje v naziv (Uradni list RS, št. 63/03, 5/07, 108/07).

20. člen

(končna določba)

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 007-1371/2008

Ljubljana, dne 23. decembra 2008

EVA 2008-3111-0076

Irma Pavlinič Krebs l. r.
Ministrica

OBRAZLOŽITEV:

Zakon o dopolnitvah in spremembah Zakona o javnih uslužbencih (ZJU-D, Uradni list RS, št. 65/2008) je v 30. členu določil, da trajanje pripravništva, način, potek in program usposabljanja pripravnikov v organih državne uprave in v upravah lokalnih skupnosti določi minister, pristojen za upravo. Na ta način se v en podzakonski predpis združuje vsebina, ki je bila do sedaj zajeta v dveh podzakonskih aktih – Pravilniku o usposabljanju pripravnikov za opravo strokovnega izpita za imenovanje v naziv in Uredbi o trajanju in izvedbi pripravništva.